

Μάθημα 29: οι βαλκανικοί πόλεμοι (1912-1913)

Πρέπει να κατανοήσουμε:

Μπουρλότοσο!
στα Βαλκάνια

1. ΤΑ ΑΙΤΙΑ
2. ΤΙΣ ΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ
3. ΤΙΣ ΣΥΜΜΑΧΙΕΣ

ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ: ΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΕΘΝΩΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ Ο. Α.

ΣΤΟΧΟΣ: Η ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ Η ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΛΑΦΩΝ

ΑΙΤΙΑ:

- α) ο κίνδυνος για τον πλήρη εκτουρκισμό του οθωμανικού κράτους από τους Νεότουρκους → διώξεις αλλοεθνών →
- β) αναζωπύρωση εθνικισμού στα Βαλκάνια
- γ) ανάμειξη Μ. Δυνάμεων στα Βαλκάνια : (Γερμανία → οικονομική διείσδυση στην ο.α., Ιταλία → κατάληψη Λιβύης και Δωδεκανήσων , Αυστροουγγαρία → προσάρτηση Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, δυσaréσκεια άλλων δυνάμεων
- δ) παρακμή οθωμανικής αυτοκρατορίας

ΒΑΛΚΑΝΙΚΕΣ ΣΥΜΜΑΧΙΕΣ

- Αρχικά, ο Βενιζέλος ακολουθούσε πολιτική κατευναστική απέναντι στην ο.α.
- Στη συνέχεια, υιοθέτησε την τακτική της *βαλκανικής συνεννόησης*
- Υπέγραψε συνθήκες συμμαχίας (άνοιξη 1912) με Σερβία, Βουλγαρία, και Μαυροβούνιο.

Α΄ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (Οκτώβρης 1912-Μάιος 1913)

- **ΑΪΩΡΜΗ** : η απροθυμία του Σουλτάνου να συζητήσει με τους εκπροσώπους του βαλκανικών συμμαχιών για τα δικαιώματα των αλλοεθνών της ο.α.
- Αρχιστράτηγος του ελληνικού στρατού ήταν ο διάδοχος Κωνσταντίνος και υπουργός στρατιωτικών <εκτός από πρωθυπουργός> ο Ελευθέριος Βενιζέλος.

- Ελλάδα → κατάληψη περιοχών στη Μακεδονία
- Σερβία → Σκόπια, Μοναστήρι, περιοχές ως το Δυρράχιο
- Βουλγαρία → Δ. Θράκη, Α. Μακεδονία, κινήθηκαν προς Θεσσαλονίκη
- 26 Οκτωβρίου 1912 : κατάληψη της Θεσσαλονίκης από τον ελληνικό στρατό . Άφιξη Γεωργίου στη πόλη. Ακολουθεί η κατάληψη των Ιωαννίνων
- Νίκες του ελληνικού στόλου (Παύλος Κουντουριώτης) - έλεγχος των νησιών του Β.Α. Αιγαίου

Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος και ο Ελευθέριος Βενιζέλος συζητούν για τις εξελίξεις στο βαλκανικό μέτωπο

ΣΥΝΘΗΚΗ ΛΟΝΔΙΝΟΥ (17-5-1913)

- Η ο.α. εγκαταλείπει όλα τα ευρωπαϊκά- βαλκανικά εδάφη της
- Το μέλλον των νησιών του Β.Α. Αιγαίου, Αγίου Όρους και Αλβανίας θα καθοριζόταν από τις Δυνάμεις (λίγο αργότερα η Αλβανία ορίστηκε ανεξάρτητο κράτος)
- Τα Δωδεκάνησα παρέμειναν υπό ιταλική κατοχή και διοίκηση

ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α΄ στη Θεσσαλονίκη. Υπόνοιες ότι πίσω από τη δολοφονία βρισκόταν η Γερμανία. Νέος βασιλιάς ο Κωνσταντίνος

Β΄ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (Ιούνιος-Ιούλιος 1913).

- Η Ελλάδα και η Σερβία συμμαχούν εναντίον της Βουλγαρίας που διεκδικεί τη Μακεδονία
- Στα μέσα Ιουνίου 1913 ο βουλγαρικός στρατός επιτίθεται στις ελληνικές και σερβικές θέσεις
- Ο ελληνικός στρατός καταλαμβάνει την Α. Μακεδονία και Δ. Θράκη
- Οι Σέρβοι σημειώνουν επιτυχίες στη Δ. Μακεδονία
- Οι Ρουμάνοι εισέβαλαν στη Βουλγαρία
- Οι Τούρκοι ανακατέλαβαν την Ανδριανούπολη στην Α. Θράκη

ΣΩΣΤΟ Ή ΛΑΘΟΣ;

1. Μία από τις βασικές αιτίες των Βαλκανικών πολέμων ήταν οι διώξεις που ξεκίνησαν οι Νεότουρκοι σε βάρος των αλλοεθνών πληθυσμών στα βαλκανικά εδάφη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. []
2. Αφορμή του Α΄ Βαλκανικού ήταν η άρνηση του Σουλτάνου να παραχωρήσει τα νησιά του Αιγαίου στην Ελλάδα. []
3. Ο ελληνικός στόλος, με επικεφαλής τον ναύαρχο Κουντουριώτη, κατάφερε να κυριαρχήσει στο Β. και Α. Αιγαίο. []
4. Η κατάληψη της Θεσσαλονίκης ήταν βασική επιδίωξη του βουλγαρικού στρατού. []
5. Ένας από τους βασικούς λόγους που οδήγησαν στον Β΄ Βαλκανικό πόλεμο ήταν το γεγονός ότι η συνθήκη του Λονδίνου άφηνε πολλές εκκρεμότητες στον χώρο της Μακεδονίας. []
6. Στα διάρκεια του Β΄ Βαλκανικού πολέμου η Ελλάδα κατέλαβε τη Δ. και Α. Θράκη φτάνοντας ως την Αδριανούπολη.

Μάθημα 30^ο : ΤΕΛΟΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ ΣΥΝΘΗΚΗ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ (28 ΙΟΥΛΙΟΥ 1913)

- Πρέπει να κατανοήσουμε:
1. ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ
 2. ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ειρήνη στα Βαλκάνια.
Δυστυχώς θα κρατήσει
πολύ λίγο!

- Με τη συνθήκη του Βουκουρεστίου τερματίστηκαν οι βαλκανικοί πόλεμοι. Οι περιοχές που κατακτήθηκαν ονομάστηκαν «Νέες Χώρες»
- Η Ελλάδα διπλασίασε τα σύνορα και τον πληθυσμό της μέσα σε 10 μήνες χάρη σ' αυτούς

• ΟΡΟΙ :

- **Ελλάδα** : ενσωμάτωσε το μεγαλύτερο μέρος της Μακεδονίας, τη Νότια Ήπειρο, τη Κρήτη και νησιά του Β.Α. Αιγαίου
- **Σερβία** : πήρε ένα μεγάλο μέρος της Β.Δ. Μακεδονίας
- **Βουλγαρία** : κέρδισε το μεγαλύτερο μέρος της Δ. Θράκης
- **Τουρκία** : ανέκτησε την ανατολική Θράκη
- **Ιταλία** : διατήρησε τον έλεγχο των Δωδεκανήσων
- **Αλβανία** : πήρε τη Β. Ήπειρο (πρωτόκολλο της Φλωρεντίας)

• ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ : (για την Ελλάδα)

- Πολλές πόλεις των Νέων Χωρών ήταν σπουδαία εμπορικά και οικονομικά κέντρα
- Το ελληνικό κράτος έπρεπε ν'αντιμετωπίσει το πρόβλημα της αφομοίωσης μουσουλμανικών, σλαβικών και εβραϊκών πληθυσμών
- Οι κυβερνήσεις Βενιζέλου συνέχισαν το μεταρρυθμιστικό τους έργο.

ΣΩΣΤΟ Ή ΛΑΘΟΣ;

1. Με τη συνθήκη του Βουκουρεστίου η Ελλάδα απέκτησε τα σημερινά της σύνορα. []
2. Μετά τους Βαλκανικούς πολέμους η Β. Ήπειρος παραχωρήθηκε στην Αλβανία. []
3. Η Ιταλία παραχώρησε στην Ελλάδα τα Δωδεκάνησα με τη συνθήκη του Βουκουρεστίου. []
4. Τις περισσότερες καλλιεργήσιμες γαίες στις Νέες Χώρες κατείχαν οι μουσουλμανικοί και σλαβικοί πληθυσμοί. []
5. Ο σουλτάνος δεν αποδέχτηκε την παραχώρηση των νησιών του Β. και Α. Αιγαίου στην Ελλάδα μετά τη λήξη των Βαλκανικών πολέμων. []